

แบบบันทึกข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดตาก

ชื่อ นางสาวจิราภรณ์ เพชรปัญญา

ชื่อเรียกขานเฉพาะ ครูติ่ม

ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่/ภูมิลำเนา ๕๗ ถนนประสาทวิถี ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๖๓๑๑๐

หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ ๐๘๙-๒๖๘๒๓๒๕

เกิดวันที่ ๒๘ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ อายุ ๖๔ ปี สัญชาติ ไทย

ความสำคัญต่องานวัฒนธรรมด้านใด ด้านเกษตรกรรม (หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ ครูแกนนำ-นักเรียนแกนนำโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (มูลนิธิยุวสถิรกุล)

องค์ความรู้ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนการสอน การทำงาน การบริหารกิจการต่าง ๆ โดยใช้หลักการ ๒ เงื่อนไข ๓ ห่วง ๔ มิติ ๓ ศาสตร์ เป็นวิธีคิดตามหลักคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงในฐานะผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้างาน สมาชิกในสังคมและครอบครัว

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒ เงื่อนไข

๑. เงื่อนไข ความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๒. เงื่อนไข คุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

๓ ห่วง คือ ทางสายกลาง ประกอบไปด้วย ดังนี้

ห่วงที่ ๑ คือ พอประมาณ หมายถึง พอประมาณในทุกอย่าง ความพอดีไม่มากหรือน้อยจนเกินไป โดยต้องไม่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่นให้เดือดร้อน

ห่วงที่ ๒ คือ มีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

ห่วงที่ ๓ คือ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านการต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง ๔ มิติ ดังนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจ คือ ลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฝ้าระวังเลือกสำรอง

๒. ด้านสังคม คือ ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
๔. ด้านวัฒนธรรม คือ รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

๓ ศาสตร์ หลักการทรงงานของพระราชา

ศาสตร์ที่ ๑ ศาสตร์พระราชา

- จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ
- ระเบิดจากข้างใน
- แก้ปัญหาจากจุดเล็ก
- ทำตามลำดับขั้นตอน
- ภูมิสังคม ภูมิศาสตร์
- ทำงานแบบองค์รวม
- ไม่ติดตำรา
- ประหยัด เรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุด
- ทำให้ง่าย
- การมีส่วนร่วม

ศาสตร์ที่ ๒ ศาสตร์ภูมิปัญญา

- ผู้รู้
- วิทยากรท้องถิ่น

ศาสตร์ที่ ๓ ศาสตร์สากล

- หนังสือและตำรา
- งานวิจัย
- การพัฒนาการอ่านจับใจความ
- ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต

ผลงาน ๑. เป็นวิทยากรด้านเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เป็นที่ปรึกษาชมรมเยาวชนไทย ทำความดีเพื่อพ่อหลวง (โรงเรียนสรรพวิทยาคม)
๓. เป็นประธานกรรมการพื้นฐานการศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดมณีไพรสณฑ์
๔. เป็นวิทยากรการอบรมโรงเรียนพอเพียงในโรงเรียนระดับ มัธยม-ประถม

- รางวัลที่ได้รับ
๑. รางวัลพระราชทานโล่รางวัลรัชกาลที่ ๙ “เยาวชนไทยทำความดี” ถวายในหลวง ปี ๒๕๖๑
  ๒. รางวัลครูดีในดวงใจ (ระดับประเทศ)
  ๓. รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข (ระดับประเทศ)
  ๔. รางวัลครูดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ปี ๒๕๕๙ ของสพฐ.

การถ่ายทอด/ผู้สืบทอด เป็นวิทยากรการอบรมโรงเรียนพอเพียงในโรงเรียนระดับ มัธยม-ประถม

บุคคลอ้างอิง นายสมศักดิ์ เลิศรัตนพันธุ์

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๐๔๑๙๑๕๗

ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง

